

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-5-20 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 15-36/554-181
Karar Tarihi : 09.09.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN,
Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER: Murat AYBER, Halil İbrahim GÜLEROĞLU

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Konya Selçuklu Krom Magnezit Tuğla San. A.Ş.
Dutlukırı Mevkii PK.25 42090 Meram/Konya
- Kümaş Kütahya Manyezit İşletmeleri A.Ş.
Eskişehir Karayolu 9.km Kütahya
- Sörmaş Söğüt Refrakter Malzemeleri A.Ş.
Bozüyük Devlet Yolu 3. Km Söğüt/Bilecik

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Konya Selçuklu Krom Magnezit Tuğla San. A.Ş., Kümaş Kütahya Manyezit İşletmeleri A.Ş. ve Sörmaş Söğüt Refrakter Malzemeleri A.Ş.'nin kamu ve özel sektör ihalelerinde aralarında anlaşarak fiyat belirlemek ve müşteri paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı hareket ettikleri iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Kurum kayıtlarına 22.05.2015 tarih ve 2588 sayı ile giren başvuruda özetle;

- Konya Selçuklu Krom Magnezit Tuğla San. A.Ş. (KONYA KROM), Kümaş Kütahya Manyezit İşletmeleri A.Ş. (KÜMAŞ) ve Sörmaş Söğüt Refrakter Malzemeleri A.Ş.'nin (SÖRMAŞ) 2010 yılından bu yana aralarında anlaşarak serbest piyasa fiyatının oluşumunu engelledikleri,
- Söz konusu fiyat anlaşması süreçlerinin KONYA KROM'da Genel Müdür (.....) (.....) ve (.....), KÜMAŞ'ta (.....) ve (.....), SÖRMAŞ'ta ise (.....) tarafından yürütüldüğü,
- Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından her yıl Mart ayında "alümina" ve "bazik" olmak üzere iki ayrı kalite için refrakter malzeme ihalesi düzenlendiği, alümina ürün grubunda faaliyet gösteren çok sayıda küçük firma bulunduğu için anlaşma yapılmadığı, fakat bazik ürün grubunun anlaşma içerisinde olan bu üç firma tarafından üretildiği ve ihaleye sadece onların davet edildiği, bazik ürün grubu ihalelerinde fabrikaların paylaşımının kapalı zarf aşamasında yapıldığı ve açık eksiltmeler sonucunda da bu paylaşımın değişmediği, fiyatın sadece %2-3 oranında düşürüldüğü ve bu ihalelerde SÖRMAŞ'ın %10-20, KÜMAŞ'ın %30-40, KONYA KROM'un ise %40-50 arasında pay aldıkları,

- KONYA KROM'un, Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye (KARDEMİR) ve Erdemir Demir Çelik A.Ş.'ye (ERDEMİR) aşırı yüksek fiyat teklifi verip, KÜMAŞ'ın bu firmalara piyasa fiyatının üzerinde satış yapmasına olanak sağladığı ve KÜMAŞ'ın da benzer bir biçimde Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.'ye (ŞİŞECAM) aşırı yüksek fiyat teklifi verip, KONYA KROM'un ŞİŞECAM'a piyasa fiyatının %15-20 üzerinde satış yapmasına olanak sağladığı,
- Ayrıca, KONYA KROM ve KÜMAŞ'ın birlikte hareket ederek İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. (İSDEMİR) ve ERDEMİR'e sağlanan manyezit tuğlalarda sırayla yüksek ve düşük fiyat teklifi vererek piyasa fiyatının %10-20 üzerinde mal verdikleri

belirtilmiş ve gereğinin yapılması talep edilmiştir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 22.15.2015 tarih ve 2588 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 16.06.2015 tarih ve 2015-5-20/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 07.07.2015 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 15-28/396-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 25.08.2015 tarih ve 2015-5-20/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; KÜMAŞ, SÖRMAŞ ve KONYA KROM'un kamu ve özel sektör ihalelerinde birlikte hareket ederek rekabeti engellemeye yönelik uygulamalarda buldukları ve bu suretle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal ettikleri iddialarına ilişkin olarak bu üç firma hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında İnceleme Yapılanlar

I.1.1 Kümaş Kütahya Manyezit İşletmeleri A.Ş.

- (5) 1972 Yılında Kütahya'da kurulan KÜMAŞ 1995 yılında gerçekleşen özelleştirme süreci sonunda Zeytinoğlu topluluğuna, daha sonra 2012 yılındaki satışından sonra Gözde Girişim Sermayesi ve Gürmen Grup (GÖZDE GİRİŞİM) ortaklığına geçmiştir.
- (6) Kendi hammadde ocaklarına sahip dünyadaki birkaç refrakter üreticisinden biri olan KÜMAŞ, rakipleri karşısında oldukça avantajlı bir konumda bulunmaktadır. 127 milyon ton manyezit, 112 milyon ton dolomit cevheri rezervine sahip olan KÜMAŞ hammadde ocaklarında kurulu tesisleriyle ön ve nihai konsantrasyon işlemi gerçekleştirebilmektedir. KÜMAŞ, üç adet döner fırınında manyezit ve dolomit cevherlerini pişirerek yılda 275 bin ton sinter manyezit ve sinter dolomit üretebilecek kapasitedir. Ayrıca, Tavşanlı'daki kostik kalsine manyezit üretim tesislerindeki iki dikey ve bir döner fırında manyezit cevherinin pişirilmesi ile yılda yaklaşık 55.000 ton kostik kalsine manyezit üretilmektedir. 2008 yılında ergitilmiş manyezit üretimine başlayan KÜMAŞ, 2015 yılında dört elektrik ark ocağı ile yıllık 40.000 ton ergitilmiş manyezit üretebilecek seviyeye gelmiştir.
- (7) KÜMAŞ, tuğla üretim tesisinde muhtelif tonajlardaki toplam sekiz pres ile sinter manyezit, sinter dolomit, ergitilmiş manyezit ve diğer hammaddeleri kullanarak yılda yaklaşık 100.000 ton tuğla şekillendirebilmektedir. Yanı sıra, harç üretim tesisinde bulunan kırıcılar, elekler ve bir adet mikser ile de; çelik, döküm, kaynak ve gübre sanayiinde kullanılmak üzere yıllık yaklaşık 50.000 ton harç üretimi gerçekleştirilmektedir.

I.1.2. Sörmaş Söğüt Refrakter Malzemeleri A.Ş.

- (8) SÖRMAŞ, 1976 yılında refrakter malzeme üretmek amacıyla kurulmuş çok ortaklı halka açık bir şirkettir. 1980 yılında üretime başlayan şirket günümüzde pişmiş şamot, yüksek alumina, izole, andaluzit, alumina-SiC, korund, krom-korund, manyezit, kromit, magnezit-krom, spinel ve reçine bağlı alumina-karbon, alumina-SiC-karbon, alumina-magnezia-karbon, magnezya-karbon tuğlalar ile örgü harçları ve dökme, dövme, püskürtme monolitik malzemeleri üretmektedir. Yüksek ısıya dayanıklı refrakter malzeme üretimi yapan SÖRMAŞ'ın yıllık üretim kapasitesi 60.000 ton olup demir-çelik, çimento, cam, kireç, metal ve seramik üreticileri ile kuvvet santralleri, rafineriler ve atık yakma tesislerine ürün tedarik etmektedir.
- (9) Çok ortaklı bir şirket olması sebebiyle Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine tabi olan SÖRMAŞ'ın; biri seramik sektöründe kullanılmak üzere kil üretimi yapan Sörhaz Söğüt Hammadde Hazırlama San. A.Ş. (SÖRHAZ), diğeri ise şirketin yurtdışı pazarlama faaliyetlerini yürüten Sörpa Dış Ticaret A.Ş. (SÖRPA) olmak üzere iki iştiraki bulunmaktadır.

I.1.3. Konya Selçuklu Krom Magnezit Tuğla San. A.Ş.

- (10) 1969 yılında üretime başlayan KONYA KROM, alumina ve bazik tuğla ve harç üretimi yapmakta olan bir entegre fabrikadır. Sümerbank tarafından Japon Marubeni Corporation'a kurdurulmuş olan fabrika, 1984 yılında Çitosan'a devredilmiş ve 1998 yılında özelleştirilerek Özkaymak Şirketler Grubu'na katılmıştır. Kuruluşundan itibaren bazik refrakter malzeme üreten KONYA KROM, özelleştirmenin ardından 2000 yılında alümina esaslı refrakter üretimini de yapmaya başlayarak ürün yelpazesini genişletmiştir. Türkiye'deki ham magnezit rezervinin yarısından fazlasına sahip olan KONYA KROM, yıllık 40 bin ton kapasiteli döner fırını ile sinter magnezit üretmektedir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (11) Refrakter malzemeler, ateşle temas eden yüzeylerde kullanılan, yüksek sıcaklıklara ve bu sıcaklıklarda gaz, sıvı ve katı maddelerin fiziksel ve kimyasal etkilerine karşı koyabilme özelliğine sahip ürünlerdir. Yüksek sıcaklıkta çalışan fırın ve benzeri ünitelerin gerek yapımında, gerekse iç yüzeyinin kaplanmasında kullanılan bu malzemeler, yüksek sıcaklık altında fiziksel ve kimyasal nitelikte çeşitli aşındırıcı etkilere karşı fiziksel-kimyasal özelliklerini koruyabilmektedir.
- (12) Refrakter malzemeler metalik olmayan inorganik malzeme sınıfına girerler. Önemli refrakter malzemeler kimyasal özelliklerine göre "Alümina-Silikat Refrakter Malzemeler" ve "Bazik Refrakter Malzemeler" olmak üzere aşağıdaki şekilde iki grupta sınıflandırılabilir:

1. Alümina-Silikat Refrakter Malzemeler
  - i. Yüksek Alümina
  - ii. Şamot
  - iii. Semi-Silika (Yarı Silika) Malzemeler
  - iv. Silika Malzemeler
  - v. İzolasyon Ateş Tuğlaları
  - vi. Aside Dayanıklı Malzemeler
  - vii. Özel Tip Refrakterler
2. Bazik Refrakter Malzemeler
  - i. Magnezit
  - ii. Magnezit-Krom

- iii. Magnezit-Karbon
- iv. Ziftli-Zift Empreyne
- v. Dolomit
- vi. Forsterit

- (13) Seramik teknolojisinin bir kolu olan refrakter sanayiinde, demir-çelik, demir dışı metaller sanayii, çimento sanayi, cam, seramik ve kimya sanayii gibi temel sanayi kollarının önemli bir yan girdisi olan refrakter malzemeler üretilmektedir. Refrakter malzemeler üretim yöntemlerine göre şekilli refrakter malzemeler, şekilsiz refrakter malzemeler ve prefabrik refrakter elemanları olmak üzere üçe ayrılmaktadır:
- (14) Şekilli refrakter malzemeler, kil, şamot, vitra, boksit, alümina, manyezit, dolomit gibi çeşitli hammaddelerin öğütülerek elekten geçirilmesi ve belli oranlarda karıştırılmasından sonra yüksek basınç altında kalıplarda preslenerek şekillendirilmesi, ardından da kurutulup fırınlarda nihai ürün olan “ateş tuğlası” haline getirilmesiyle elde edilir. Bu ürünler ısıyla temas eden fırınların inşasında ve iç yüzey kaplamasında kullanılır.
- (15) Şekilsiz refrakter malzemeler ise, ana girdilerin kırma, öğütme, eleme aşamalarından geçirilmesinden sonra tartma ve dozajlama ile harmanlanması sonucu elde edilen harçlardır. Bu ürünler uygulama şekline bağlı olarak, dövme harçları, döküm harçları, püskürtme harçları, sıvama harçları ve örgü harçları olarak sınıflandırılabilir.
- (16) Yukarıdaki bilgilerden anlaşılacağı üzere refrakter malzemelerden bazılarının, üretim yöntemi ve kullanım alanlarındaki farklılıklar dikkate alınarak, farklı alt pazarlar olarak ele alınması mümkün olmakla birlikte, mevcut dosya kapsamında refrakter malzemeleri pazarı bakımından geçmiş yıllarda alınmış bir Kurul kararı¹ da dikkate alındığında ilgili ürün pazarı tüm alt grupları kapsayacak şekilde “*refrakter malzemeleri pazarı*” olarak belirlenmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (17) İlgili pazarda bulunan teşebbüslerin Türkiye genelinde faaliyet göstermeleri ve ayrıca ilgili ürünün pazarlama, satış ve dağıtımında rekabet koşulları açısından bölgesel bir farklılığın söz konusu olmaması nedenleriyle ilgili coğrafi pazar “*Türkiye*” olarak tespit edilmiştir.

I.3. Yapılan İnceleme ve Tespitler

I.3.1. Ayrıntılı Tetkikleri Yapılan Satın Alma İhaleleri

a) KARDEMİR Tarafından Yapılan İhalelere İlişkin Değerlendirme

- (18) Söz konusu şikâyetinde KONYA KROM'un, KARDEMİR'e aşırı yüksek fiyat teklifi verip, KÜMAŞ'ın bu firmalara piyasa fiyatının üzerinde satış yapmasına olanak sağladığı iddia edilmiştir. Bunun üzerine, değerlendirmeye esas teşkil etmek üzere KARDEMİR tarafından refrakter alımlarına ilişkin gönderilen ihale bilgileri aşağıdaki gibidir.

¹ 29.01.2007 tarih ve 07-10/63-19 sayılı Kurul kararı.

Tablo 1: KARDEMİR Tarafından Yapılan İhale Bilgileri

İhale Adı	Talep Miktarı	Firma Fiyat Teklifleri (ABD Doları)			İhaleyi Alan Firma					
		KÜMAŞ	SÖRMAŞ	Süperateş Ateşe Mukavim Malzeme San. A.Ş.	KÜMAŞ		SÖRMAŞ		Süperateş Ateşe Mukavim Malzeme San. A.Ş.	
					Fiyat (ABD Doları)	Miktar	Fiyat	Miktar	Fiyat (ABD Doları)	Miktar
1-36105 1-76 Tuğla	60.000 Adet	(.....)	(.....)	-	(.....)	60.000 Adet	-	-	-	-
133210 1-76 Tuğla	60.000 Adet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	60.000 Adet	-	-	-	-
1-36104 Pota Çalışma Astarı	120 Set	(.....)	-	(.....)	(.....)	100 Set	-	-	(.....)	(.....)

Kaynak: KARDEMİR'den Gelen Bilgiler

- (19) KARDEMİR'den gelen bilgiler üzerine hazırlanan Tablo 1'den, bahse konu şikâyette ifade edilen KONYA KROM'un ihaleye aşırı yüksek fiyat verdiği iddiasının aksine KONYA KROM'un ihaleye katılmadığı anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra, KÜMAŞ'ın KARDEMİR ihalelerinde belirgin bir şekilde ön planda yer alan şirket olduğu ve büyük hacimli ihalelerin tamamını KÜMAŞ'ın aldığı görülmektedir.

b) ERDEMİR Tarafından Yapılan İhalelere İlişkin Değerlendirme

- (20) Söz konusu şikâyette, KONYA KROM'un, ERDEMİR ihalelerinde KARDEMİR'in ihalelerinde olduğu gibi aşırı yüksek fiyat teklifi verip, KÜMAŞ'ın bu firmalara piyasa fiyatının üzerinde satış yapmasına olanak sağladığı iddia edilmiştir. Bu iddianın değerlendirilmesine esas teşkil etmek üzere, ERDEMİR tarafından refrakter malzeme alımlarına ilişkin gönderilen ihale bilgileri aşağıdaki gibidir:

Tablo 2: ERDEMİR Tarafından Düzenlenen SAT 1100058167 No'lu İhaleye İlişkin Bilgiler²

Firma	Pazarlık Öncesi Nakliyesiz Fiyat	Pazarlık Sonrası Nakliyesiz Fiyat	Pazarlık Sonrası Nakliye Dahil Fiyat
KÜMAŞ	(.....)	(.....)	(.....)
Itochu Korea Ltd.	(.....)	(.....)	(.....)
Huicheng International Trade Co., Ltd.	(.....)	-	(.....)
Zhengzhou Zhongnaiimport And Export Co., Ltd.	(.....)	-	(.....)
Trasteel International SA	(.....)	-	(.....)
Wugang Refractory Co., Ltd.	(.....)	-	(.....)
Süperateş Ateşe Mukavim Malzeme San. A.Ş.	(.....)	-	(.....)
Henan Xibao Metallurgy Materials Group Co. Ltd.	(.....)	-	(.....)
Slovmag, A.S. Lubenik	(.....)	-	(.....)
Sunny Industrial And Technologies Limited	(.....)	-	(.....)
Fengsheng Refractory Co. Ltd.	(.....)	-	(.....)
Rhi AG	(.....)	-	(.....)
Yinkou Heping Samwha Minerals Co., Ltd.,	(.....)	-	(.....)
Puyang Refractories Group Co., Ltd.	(.....)	-	(.....)
Sanac S.p.A	(.....)	-	(.....)
Orind Special Refractories (P) Ltd.	(.....)	-	(.....)
Ropczyce S.A.	(.....)	-	(.....)

Kaynak: ERDEMİR'den Gelen Bilgiler

Tablo 3: ERDEMİR Tarafından Düzenlenen SAT 1100061328 No'lu İhaleye İlişkin Bilgiler³

Firma	Pazarlık Öncesi Nakliyesiz Fiyat (Adet/Amerikan Doları)	Pazarlık Sonrası Nakliye Dâhil Fiyat (Adet/Amerikan Doları)
KÜMAŞ	(.....)	(.....)
KONYA KROM	(.....)	(.....)
Süperateş Ateşe Mukavim Malzeme Sanayi A.Ş.	(.....)	-
SÖRMAŞ	(.....)	-

Kaynak: ERDEMİR'den Gelen Bilgiler

- (21) ERDEMİR'den gelen bilgiler üzerine hazırlanan Tablo 2'de bahse konu şikâyetle ifade edilen KONYA KROM'un ihaleye aşırı yüksek fiyat verdiği iddiasının aksine KONYA KROM'un ihaleye katılmadığı, Tablo 3'te ise ihaleye katılmasına karşın şikâyetle belirtildiği gibi aşırı yüksek fiyat vermediği ve KÜMAŞ'ın fiyat teklifine yakın bir fiyat vermek suretiyle ihaleden belirli bir pay aldığı görülmektedir.

c) Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Tarafından Yapılan İhalelere İlişkin Değerlendirme

- (22) Şikâyet dilekçesinde, *Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından her yıl düzenli olarak, alümina ve bazik ürün gruplarında yapılacak alımlar için ihaleler düzenlendiği, bazik ürün grubunun anlaşma içerisinde olan KÜMAŞ, SÖRMAŞ ve KONYA KROM tarafından üretildiği, ihaleye sadece onların davet edildiği ve bu ihalelerde SÖRMAŞ'ın %10-20, KÜMAŞ'ın %30-40, KONYA KROM'un ise %40-50 arasında pay aldıkları, fakat alümina ürün grubunda faaliyet gösteren çok sayıda küçük firma bulunduğu için anlaşma*

² Manyezit tuğla alım ihalesi sonucunda en iyi teklifi veren ilk iki teşebbüsten alım yapılmıştır.

³ Manyezit tuğla alım ihalesi sonucunda en iyi teklifi veren ilk iki teşebbüsten alım yapılmıştır.

yapılmadığı iddia edilmektedir. Bunun üzerine, değerlendirmeye esas teşkil etmek üzere Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından refrakter alımlarına ilişkin gönderilen ihale bilgileri aşağıdaki gibidir.

Tablo 4: 2012-2013-2014 Yıllarında Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Tarafından Düzenlenen Magnezit Tuğla⁴ Alım İhalelerine İlişkin Sipariş Bilgileri

İhaleye Teklif Veren Firmalar	İhale Öncesi Verilen Teklif ⁵ (TL)			İhale Sonucu					
				Miktar			Fiyat (TL)		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013 ⁶	2014
KÜMAŞ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)
SÖRMAŞ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KONYA KROM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Egt Refrakter Gereçleri Endüstri ve Ticaret Ltd. Şti.	(.....)	(.....)	(.....)	-	-	-	-	-	-
Zonguldak Yatırım Filyos Ateş Tuğlası Makine Maden Enerji Ve Tic. A.Ş.	-	(.....)	(.....)	-	-	-	-	-	-

Kaynak: Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'den Gelen Bilgiler

- (23) Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından gönderilen bilgiler baz alınarak hazırlanan Tablo 4'te söz konusu şikayette belirtildiği üzere magnezit tuğla⁷ ürün grubu ihalelerinin KÜMAŞ, SÖRMAŞ ve KONYA KROM lehine sonuçlandığı görülmekle birlikte, magnezit tuğla/harç ve şamot tuğla/harç⁸ ihaleleri için birlikte teklif istendiği için magnezit tuğla ihalelerine sadece bu üç firmanın çağrılıp çağrılmadığı anlaşılamamaktadır. Bununla birlikte, Tablo 4'ten yola çıkarak bu üç şirketin yıllara göre miktar bazında toplam magnezit tuğla siparişlerindeki paylarının şu şekilde gerçekleştiği görülmektedir.

⁴ Şamot tuğla genel adı ile sınıflandırılan ürünün imalinin magnezit tuğlaya göre kolay olması nedeniyle çok sayıda teşebbüsün arz kabiliyetinin olması, piyasanın rekabetçi bir yapıda olduğunun genel kabul görmesi ve şikâyetin magnezit tuğla ürün grubuna yönelik olarak yapılması göz önüne alınarak değerlendirmelerimizde magnezit tuğla özellikle dikkate alınmıştır.

⁵ Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. magnezit tuğla/harç ve şamot tuğla/harç ihalelerine birlikte çıkmaktadır. Dolayısıyla kimi şirketler tüm kategoriler için teklif verirken kimi şirketler de ürünlerin bir kısmı için teklif vermiştir.

⁶ KDV hariç fiyatları göstermektedir.

⁷ Magnezit, bazik refrakter malzemeleri sınıfında yer almaktadır.

⁸ Şamot, alümina-silikat refrakter malzemeleri sınıfında yer almaktadır.

15-36/554-181

Tablo 5: Şirketlerin 2012, 2013 ve 2014 Yıllarında Türkiye Şeker Fabrikası Tarafından Yapılan Magnezit Tuğla İhalelerindeki Payları

Firma Yıl	2012 (%)	2013 (%)	2014 (%)
KÜMAŞ	(.....)	-	(.....)
SÖRMAŞ	(.....)	(.....)	(.....)
KONYA KROM	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	100	100	100

Kaynak: Raportörlerin Hesaplamaları

- (24) Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından yapılan bazik ürün grubu ihaleleri sonucunda bu üç firmanın şikâyetle belirtilen oranlara (SÖRMAŞ %10-20, KÜMAŞ %30-40, KONYA KROM %40-50) yakın bir şekilde pay aldıkları tespit edilmiştir. Ayrıca, 2013 yılında KONYA KROM'un %(.....)lık bir sipariş oranına ulaşarak Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. ihalelerinde belirgin bir şekilde üstün olduğu görülmektedir. Öte yandan, KÜMAŞ'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen belgelerde Türkiye'deki manyezit tuğla pazarında KÜMAŞ'ın %(.....), HAZNEDAR'ın %(.....), Süper Ateş Ateşe Mukavim Malz. San. ve Tic. A.Ş.'nin (SÜPERATEŞ) %(.....), SÖRMAŞ'ın %(.....) pazar payına sahip oldukları ve KONYA KROM'un kendi sinterini üretebilme kabiliyetine sahip olmasına rağmen pazardaki payının sadece %(.....) olduğu ifadelerine yer verilmiştir.
- (25) KONYA KROM'un manyezit tuğla pazarı genelinde bu kadar düşük pazar payına sahip olmasına rağmen, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin yapmış olduğu manyezit tuğla ihalelerinde bu denli yüksek bir paya sahip olması, bu ihalelerde birlikte hareket edilmiş olabileceği şüphesi içeren yegâne bulgu olarak kalmaktadır. Buna karşın; Türkiye'de şeker fabrikalarının il bazında dağılımı göz önüne alındığında, KONYA KROM'un coğrafi konum kaynaklı olarak rakiplerine karşı bir avantajının olduğunu söylemek mümkündür. Zira KONYA KROM rakiplerinin işletmeleri ile kıyaslandığında en doğuda yer alan teşebbüstür ve Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. 2012-2013 sipariş tablosundan görüldüğü üzere Muş, Ağrı, Çorum, Erzincan fabrikalarına yüksek montanda mal teslim etmiştir. Bu durumda, salt Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. ihalelerinde genel piyasa yapısının aksine rakiplerinin önünde yer alması temel alınarak KONYA KROM ve rakiplerinin ihalelerde birlikte hareket ettiklerini söylemek mümkün görünmemektedir. Bunun ötesinde; isimleri zikredilen tüm gerçek kişilerin iletişim kayıtları incelenmesine karşın tarafların birbiriyle iletişimde olduğunu gösteren herhangi bir emareye rastlanmamıştır.

I.4. Değerlendirme

- (26) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." hükmü yer almaktadır.
- (27) Yukarıda yer verilen madde uyarınca şikâyetçi tarafından öne sürülen iddia olan KONYA KROM, KÜMAŞ ve SÖRMAŞ'ın kamu ve özel sektör ihalelerinde aralarında anlaşarak fiyat belirledikleri ve müşteri paylaşımı yaptıkları iddiası, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yasaklanan eylemlerden biridir. Öneri sürecinde şikâyet edilen teşebbüsler olan KONYA KROM, KÜMAŞ ve SÖRMAŞ'ta yerinde inceleme yapılmış ve yerinde incelemelerde söz konusu teşebbüslerin aralarındaki rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte

olan bir anlaşma içerisinde olduklarını işaret edecek bir bilgi ya da belgeye ulaşılamamıştır. Bunun üzerine değerlendirmede kullanılmak üzere şikâyette adı geçen KARDEMİR, ERDEMİR ve Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'den geçmiş ihale bilgileri istenmiştir. İhale bilgileri incelendiğinde de söz konusu teşebbüslerin aralarındaki rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte olan bir anlaşma içerisinde olduklarını işaret edecek bir bulguya rastlanmamıştır.

- (28) Öte yandan Kurul'un 29.01.2007 tarih ve 07-10/63-19 sayılı kararında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri gerekçesiyle

“ ... 4054 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2004 yılı net satışlarının takdiren % 0,3 (binde üç)'ü oranında olmak üzere;

- *Haznedar Refrakter San. A.Ş.'ye 72.245,93 YTL*
- *Konya Selçuklu Krom Magnezit Tuğla San. A.Ş.'ye 56.166,73 YTL*
- *Kümaş Kütahya Magnezit İşl. A.Ş.'ye 226.965,11*
- *Sörmaş Söğüt Refrakter Malzemeleri A.Ş.'ye 82.910,05 YTL*
- *Süper Ateş Ateşe Mukavim Malz. San. ve Tic. A.Ş.'ye 64.773,47 YTL*
- *Zonguldak Yatırım Filyos Ateş Tuğlası Makina Madencilik Enerji San. ve Tic. A.Ş.'ye 38.003,26 YTL idari para cezası verilmesine,”*

ve buna ek olarak

- *“Durer Refrakter Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş., Remsan Refrakter Malz. San. ve Tic. A.Ş., Selko Ateş Tuğla San. ve Tic. A.Ş.'ye ayrı ayrı olmak üzere, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin (2007/1 no'lu Tebliğ ile değişik) ikinci fıkrası uyarınca takdiren asgari ceza miktarı olan 6.864 YTL idari para cezası verilmesine, ...”*

karar verilmiştir.

- (29) Rekabet Kurulu tarafından alınan bu karara yönelik olarak KÜMAŞ, SÖRMAŞ, KONYA KROM, Zonguldak Yatırım Filyos Ateş Tuğlası Makina Madencilik Enerji San. ve Tic. A.Ş. (FİLYOS), SÜPERATEŞ ve Remsan Refrakter Malz. San. ve Tic. A.Ş. (REMSAN) tarafından açılan davaların tümü Danıştay 13. Dairesi tarafından reddedilmiştir. Bunun üzerine Danıştay 13. Dairesinin aldığı bu kararların temyizen incelenerek bozulması amacıyla KÜMAŞ tarafından açılan dava, 24.02.2014 tarih ve 2010/2244 E., 2014/493 K. sayılı karar; SÖRMAŞ tarafından açılan dava, 24.02.2014 tarih ve 2010/2449 E., 2014/496 K. sayılı karar; KONYA KROM tarafından açılan dava, 24.02.2014 tarih ve 2010/2731 E., 2014/494 K. sayılı karar; FİLYOS tarafından açılan dava, 24.02.2014 tarih ve 2010/2226 E., 2014/492 K. sayılı karar; SÜPERATEŞ tarafından açılan dava, 24.02.2014 tarih ve 2010/2732 E., 2014/491 K. sayılı karar ile Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu (İDDK) tarafından reddedilmiş ve anılan Kurul kararının hukuka uygun olduğuna ilişkin Danıştay 13. Dairesi kararı onanarak kesinlik kazanmıştır. REMSAN ise kararın temyizen incelenmesi amacıyla İDDK'ya başvurmamıştır.
- (30) Bu bağlamda 109 sayfadan ibaret olan başvuruda şikâyete ek olarak sunulan taraflara ait belgelerin 2005 ve/veya daha eski tarihli olduğu ve mezkûr soruşturma neticesinde söz konusu eylemlerin idari para cezası ile cezalandırıldığı tespit edilmiştir. Bahse konu eylemlerin daha önceki bir karar ile cezalandırılmış, ceza kararına karşı açılan bütün davaların reddedilmiş ve kararın kesinleşmiş olması nedenleriyle, ek olarak sunulan tarafların iletişim kayıtlarının tekrar değerlendirilmeye alınmasına gerek olmadığı değerlendirilmiştir.

15-36/554-181

- (31) Bu çerçevede hakkında önaraştırma yapılan teşebbüslerin şikâyetçi tarafından öne sürülen eylemlere taraf olduklarını gösteren herhangi bir bilgi veya belgeye ulaşamaması ve şikâyette yer alan iddiaların taraflardan gönderilen bilgilerle birlikte değerlendirildiğinde tutarsız olması nedeniyle taraflar hakkında soruşturma açılmasına yer olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (32) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.